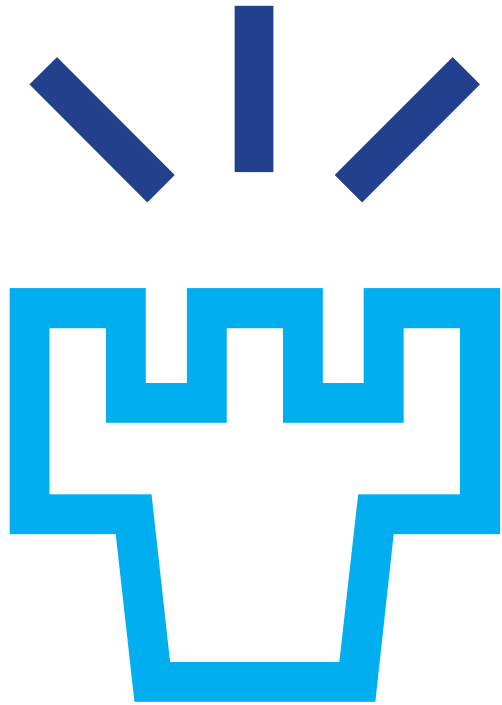




KOGNITIIVINEN AUKTORITEETTI NUORTEN ARKIELÄMÄN TERVEYSTIETOON LIITTYVISSÄ YMPÄRISTÖISSÄ

Maija-Leena Huotari, Laura Palmgren-Neuvonen, Sari
Räisänen, Anna-Maija Huhta & Noora Hirvonen



**UNIVERSITY
OF OULU**

**Cognitive Authorities in
Everyday Health
Information
Environments of Young
People (CogAHealth)
2016-2020**



SUOMEN AKATEMIA



TOTEUTTAJINA

Oulun yliopiston Informaatiotutkimuksen ja viestinnän tutkimusyksikkö ja Kasvatustieteiden tiedekunta



Post doc -tutkija
KT Laura Palmgren-
Neuvonen



Post doc -tutkija
FT Noora Hirvonen

Hankkeen johtaja
PhD Maija-Leena Huotari



Post doc -tutkija
KT Sari Räisänen



Tohtorikoulutettava
FM Anna-Maija Huhta



Projektitutkija
KM Tuula Myllylä-Nygård



Tutkimus rakentuu tutkijoiden aikaisemmalle tutkimukselle mm.

- **Terveystiedon lukutaidosta ja terveyteen liittyvästä tietokäyttämisestä (Hirvonen 2015)**
- **Oppilaiden videotuotannosta ja siihen liittyvästä vuorovaikutuksesta (Palmgren-Neuvonen 2016)**
- **Uusien lukutaitojen opettamisesta opettajan näkökulmasta (Räisänen 2015)**

Sekä aikaisemmille hankkeille: HeIP, PrevMetSyn, MOPO, Future School, Lukuinto

Yhteisenä mielenkiinnon kohteena **lukutaidot**



TAVOITTEENA
selvittää terveystiedon **kognitiivisten**
auktoriteettien rakentumista nuorten arjessa,
koulussa ja vapaa-ajalla



NUORET TERVEYSTIEDON KÄYTTÄJINÄ JA TUOTTAJINA

- Huoli lasten ja nuorten elintavoista
- Terveystottumukset omaksutaan lapsuudessa ja nuoruudessa, samoin tiedolliset kompetenssit, jotka vaikuttavat terveyteen
- Muuttuva informaatioympäristö, muuttuvat käytännöt: tiedon jakaminen, perinteisten auktoriteettien haastaminen, multimodaaliset sisällöt
- Miten arvioida keneen ja mihin terveysasioissa uskoa ja luottaa?



KOGNITIIVINEN AUKTORITEETTI

- Wilson (1983): second-hand knowledge; tiedämme asioista oman kokemuksemme lisäksi sen, mitä meille kerrotaan
- Millaiseen tietoon luotamme ja uskomme? Miten arvioimme tiedon luotettavuutta?
- Luotettavina pitämämme asiantuntijat ja muut tiedonlähteet potentiaalisia *kognitiivisia auktoriteetteja* (Wilson 1983)
- Perustuu tiedonlähteen tunnustettuun asiantuntemukseen ja maineeseen pikemminkin kuin valta-asemaan
- Kontekstuaalista ja konstruoitua (Wilson 1983, Savolainen 2007)



KOGNITIIVINEN AUKTORITEETTI

- **Kognitiivista auktoriteettia arvioidaan**
 - tekstin tuottajan
 - taustalla olevan instituution
 - tekstin ominaisuuksien
 - intuitiivisesti koetun uskottavuuden perusteella (Rieh 2010)
- **Internetin ja somen myötä tavat arvioida luotettavuutta muuttuneet (Huvila 2013)**
- **Jaetun luotettavuuden malli, sosiaalinen validointi (Jessen & Jørgensen 2012)**
- **Uskotut henkilöt (trustee) keskeisiä informaation laadun ja luotettavuuden arvioinnissa (Jessen & Jørgensen 2012)**



TUTKIMUSKYSMYKSET



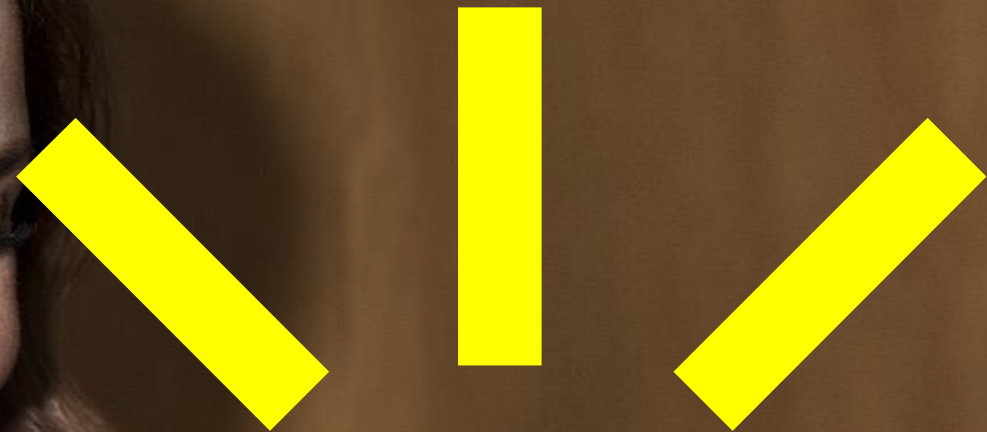
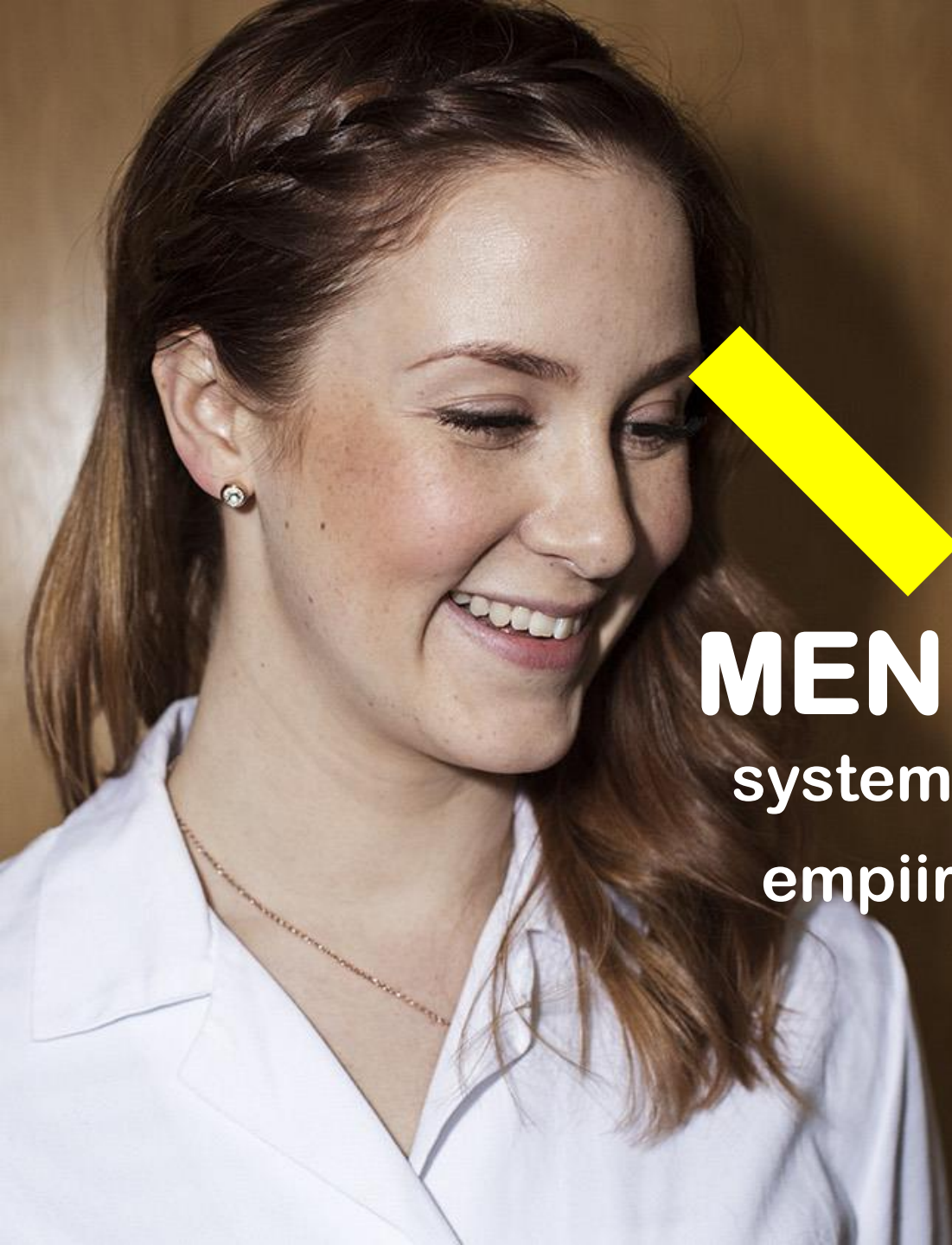
I Miten kognitiiviseen auktoriteettiin liittyviä kysymyksiä tarkastellaan tutkimuskirjallisuudessa?

II Mitä tai keitä nuoret pitävät kognitiivisina auktoriteetteina terveyden kontekstissa?

a) Mihin nuoret perustavat arvionsa kognitiivisista auktoriteeteista?

b) Millainen rooli uskotuilla henkilöillä (esimerkiksi opettajilla, vanhemmilla) on kognitiivisten auktoriteettien rakentumisessa?

c) Miten nuoret rakentavat kognitiivista auktoriteettia tuottaessaan terveystietoa itse?



MENETELMINÄ

systemaattinen katsaus,

empiiriset tutkimukset



Laadullinen lähestymistapa, monimenetelmällinen tutkimus

I Systemaattinen kirjallisuuskatsaus

II Empiiriset tutkimukset

- Aineistonkeruu kouluissa ja mahdollisesti myös muissa ympäristöissä
- Osallistavat aineistonkeruumenetelmät, triangulaatio
 - nuorten tuottamat teksti- ja videoaineistot
 - tuotantoprosessissa käydyt keskustelut
 - haastattelu- ja havainnointiaineistot



TUTKIMUKSEN VAIKUTTAVUUS



- **CogAHealth tuottaa ymmärrystä terveyden auktoriteeteista nuorten arjessa**
- **Tulosten avulla voidaan edistää nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä terveydellistä tasa-arvoa**

$$y(z, t) = 5 \sin^2 \left[4\pi \left(\dots \right) \right]$$

$$A \cos(kx - \omega t)$$

THE
BEST
PLACE

KESKEISIÄ LÄHTEITÄ



Hirvonen, N. (2015) *Health information matters. Everyday health information literacy and behaviour and their relationship with health behaviour and physical health among young men.* Oulu: Oulun yliopisto.

Huvila, I. (2013) In Web search we trust? Articulation of the cognitive authorities of Web searching. *Information Research* 18(1):paper 567.

Jessen, J. & Jørgensen, A. H. (2012) Aggregated trustworthiness: Redefining online credibility through social validation. *First Monday* 17:1–2.

Palmgren-Neuvonen, L. (2016) *Social interaction in the context of new literacies: pedagogical potentials of publishing-oriented learner-generated video production.* Oulu: Oulun yliopisto.

Rieh, S. Y. (2010) Credibility and cognitive authority of information. In M. Bates & M. N. Maack (Eds.) *Encyclopedia of Library and Information Sciences*, 3rd Ed. (pp. 1337–1344), New York: Taylor and Francis Group, LLC.

Räisänen, S. (2015) *Changing literacy practices: a becoming of a new teacher agency.* Oulu: Oulun yliopisto.

Savolainen, R. (2007) Media credibility and cognitive authority, the case of seeking orienting information. *Information Research*, 12(3), paper 319.

Wilson, P. (1983) *Second-hand knowledge: an inquiry into cognitive authority.* Westport, CT: Greenwood Press.



SEURAA TUTKIMUSTAMME

www.oulu.fi/cogahealth